

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	RES 1.0
Zaaknummer	39475-2021
B&W vergadering	1 juni 2021
Agendacommissie	17 mei 2021
Raadsvergadering	17 juni 2021
Portefeuillehouder	dhr. F. (Frank) Niens
Behandelend ambtenaar	Judy Janson, e-mail: judy.janson@raalte.nl
Fatale termijn(en)	vaststelling uiterlijk 1 juli i.v.m regionale afspraken

Bijlage(n):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

1. RES 1.0
2. Bouwstenen
3. Overzicht moties en amendementen Hoofdlijnenakkoord met reflectie
4. Aanbiedingsbrief co-voorzitters stuurgroep RES West Overijssel

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	17 juni 2021
Zaaknummer	39475-2021
Onderwerp	RES 1.0
Portefeuillehouder	dhr. F. (Frank) Niens
Voor informatie	Judy Janson, e-mail: judy.janson@raalte.nl

Samenvatting

Op 19 december 2019 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de Startnota RES West-Overijssel. Hierin is het proces vastgelegd voor deelname aan de Regionale Energiestrategie West-Overijssel. Uitgangspunt daarbij is geweest dat de RES West Overijssel opgebouwd wordt vanuit de bestaande plannen en ambities van de gemeenten en dat deze leiden tot een regionale strategie met een bod op de opwekking van duurzame elektriciteit en een regionale structuur warmte. Op 29 april 2021 heeft de gemeenteraad het Hoofdlijnenakkoord RES 1.0 vastgesteld. Bij deze vaststelling zijn door uw raad en andere gemeenteraden en Provinciale Staten moties en amendementen ingediend die in bijlage 3 zijn opgenomen. Deze zijn meegenomen in de afwegingen voor de definitieve tekst van de RES 1.0 die nu voorligt ter besluitvorming. De vaststelling van de RES 1.0 dient zo mogelijk vóór 1 juli met een eventuele uitloop tot 9 juli 2021 te zijn afgerond.

Beslispunten

1. In te stemmen met de RES 1.0 West-Overijssel Samen naar een Opgewekt Overijssel.
2. Het Hoofdlijnenakkoord RES 1.0 dat op 29 april 2021 is vastgesteld, in te trekken.
3. Kennis te nemen van de Bouwstenen RES 1.0 West-Overijssel
4. Kennis te nemen van het overzicht moties en amendementen Hoofdlijnenakkoord
5. Kennis te nemen van de aanbiedingsbrief van de beide co-voorzitters van de stuurgroep RES West Overijssel
6. De uitkomsten van het raadsbesluit over de RES 1.0, mee te nemen bij de uitwerking dan wel nadere aanpassing van de uitvoeringsinstrumenten voor het omgevingsbeleid

1. Inleiding

Op 19 december 2019 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de Startnota RES West-Overijssel. Hierin is het proces vastgelegd voor deelname aan de Regionale Energiestrategie West-Overijssel. Uitgangspunt daarbij is geweest dat de RES West Overijssel opgebouwd wordt vanuit de bestaande plannen en ambities van de gemeenten en dat deze leiden tot een regionale strategie met een bod op de opwekking van duurzame elektriciteit en een regionale structuur warmte. In de concept-RES 'Naar een opgewekt West-Overijssel' zijn deze elementen opgenomen. De concept-RES is door het College van B&W vastgesteld op 21 april 2020 en besproken in het Rond-de-tafel gesprek op 14 mei 2020. Op 29 april 2021 heeft de gemeenteraad het Hoofdlijnenakkoord RES 1.0 vastgesteld. Bij deze vaststelling zijn door uw raad en andere gemeenteraden en Provinciale Staten moties en amendementen ingediend die in bijlage 4 zijn opgenomen. Deze zijn meegenomen in de afwegingen

voor de definitieve tekst van de RES 1.0 die nu voorligt ter besluitvorming. De vaststelling van de RES 1.0 dient zo mogelijk vóór 1 juli met een eventuele uitloop tot 9 juli 2021 te zijn afgerond. De RES 1.0 van West Overijssel is het hoofddocument van de regionale energiestrategie. Het hoofddocument RES 1.0 wordt vastgesteld. Daarnaast zijn 5 zogenaamde Bouwstenen als bijlagen opgenomen. De bouwstenen zijn ter informatie toegevoegd en geven desgewenst meer achtergrond en toelichting.

2. Doelen en afspraken RES 1.0

In de kern bestaat de RES 1.0 uit zes doelstellingen en zes afspraken. Deze zijn conform het hoofdlijnenakkoord en op een aantal punten aangepast naar aanleiding van moties en amendementen. Zie hiervoor het kopje 'verwerking moties en amendementen'.

De zes doelstellingen:

1. Het bod van de RES West-Overijssel voor duurzame opwek van elektriciteit in 2030 bedraagt 1,826TWh waarbij we op regionaal niveau streven naar een verhouding van 60% opwek door windenergie en 40% door zon-op-veld.
2. Zoekgebieden of uitsluitingsgebieden hebben we vastgelegd of leggen we uiterlijk bestuurlijk vast bij de RES 2.0 zodat we een goede verdeling naar HSMS stations kunnen creëren.
3. Op lokaal en subregionaal niveau gaan we de ruimtelijke potentie in de regio verder uitwerken op basis van de ontwerpprincipes uit de concept-RES. Bij de RES 2.0 maken we de balans op.
4. De maatschappelijke kosten van het netwerk gaan we beperken door de 'knoppen' te hanteren voor meer wind, grotere clusters en redelijke afstanden tot aansluitpunten.
5. Voor de realisatie van windmolens en grootschalige zonneparken streven we naar een gebiedsgerichte en grensontkennende aanpak.
6. We stellen ons ten doel om minimaal 50% lokaal eigendom in de opwek door wind en grootschalig zon-op-veld te realiseren.

Om deze doelen te behalen hebben we ook de volgende afspraken gemaakt:

1. We versterken de subregionale samenwerking van gemeenten in de regio.
2. We continueren de regionale participatie met maatschappelijke organisaties naar de RES 2.0.
3. We gaan aan de slag met groen gas, geothermie, lokale waterstof, aquathermie en de duurzaamheidsladder in de Regionale Structuur Warmte (RSW). Hierbij monitoren we de stappen die gemeenten zetten op energiebesparing.
4. We formuleren gezamenlijk een onderzoeksagenda die op de schaal van de regio inzicht biedt in (cumulatieve) milieu- en gezondheidsaspecten. Op basis van de resultaten wordt een besluit genomen over een MER.
5. We gaan onze samenwerking verder vormgeven op basis van het organisatiemodel.
6. We zetten ons gezamenlijk in voor een lobby op betaalbaarheid en governance op het gebied van warmte en haalbaarheid zon-op-dak.

3. Verwerking moties en amendementen

De moties en amendementen hebben geleid tot de volgende aanpassingen in de RES 1.0:

- A. minimaal 50% lokaal eigendom is geen streven meer, maar een regionale doelstelling
- B. een regionale onderzoeksagenda opstellen die gaat over milieueffecten en gezondheid, en de uitkomsten van de onderzoeken mee te nemen in een nog te nemen besluit over de MER naar de RES 2.0
- C. de werking en toepassing van de zonneladder van de Provincie Overijssel wordt inzichtelijk gemaakt zodat bij de RES 2.0 afgewogen kan worden wat de effecten daarvan zijn op aantal en aard van de zonnevelden in de regio

Vanuit uw raad zijn er 4 moties ingediend en 1 amendement. Onderstaande licht toe hoe hier invulling aan is gegeven. In de bijlage zijn alle vastgestelde moties en amendementen en de reflectie daarop weergegeven.

- **Motie Energiebesparing:** in de RES 1.0 is een paragraaf opgenomen over energiebesparing. De algemene landelijke afspraak in het klimaatakkoord is dat zowel burgers als gemeenten zoveel mogelijk 'ontzorgd' worden. In Overijssel werken gemeenten en provincie op dit onderwerp samen in o.a. de

Energieloketten 3.0. Landelijk wordt voor de gebouwde omgeving de energiebesparing bijgehouden door het CBS in de klimaatmonitor.

- Amendement Lokaal eigendom: zie hiervoor onder onderdeel a, ipv een streven is dit in de RES 1.0 aangepast naar een regionale doelstelling. Voor onze richtlijnen zonneparken heeft dit geen consequenties, omdat deze formulering daarin al is geborgd. In de te ontwikkelen richtlijnen voor windenergie zal het lokaal eigendom ook geborgd worden, conform deze regionale doelstelling.
- Motie energie-infrastructuur: in regio-verband en individueel hebben we gesprekken met de netbeheerder, om goed en tijdig af te stemmen. In de RES 1.0 is dit benadrukt en zijn randvoorwaarden opgenomen om initiatieven aan te kunnen sluiten op het netwerk.
- Motie zonneladder: zie hiervoor onder onderdeel c.

Beoogd effect

Vastgestelde RES 1.0

Argumenten

1. Het is een verplichting vanuit het Nationaal Programma RES voor provincies, gemeenten en waterschappen om aan te sluiten bij een regio en een RES te ontwikkelen.
2. In de startnota RES West-Overijssel is vastgesteld dat de bestuurlijke partners voor 1 juni 2020 komen tot een concept-RES West-Overijssel en voor 1 juli 2021 tot een RES 1.0
3. De vaststelling van de RES 1.0 West-Overijssel betekent een uitspraak van de gemeenteraad over het totaal van het regionaal bod voor opwek elektriciteit van 1,826 TWh én het gemeentelijk aandeel in dit bod van 100 GWh voor 2030. Met dit besluit wordt geen uitspraak gevraagd over (de hoogte van) het bod van de andere gemeenten. Omdat de onderverdeling in techniek zon, zon op dak en wind indicatief is, is er volop de mogelijkheid om in de doorontwikkeling naar de RES 2.0 tot een aangepaste verdeling te komen.
4. Door in te stemmen met bijgevoegd RES 1.0 wordt vastgelegd dat binnen de gemeente, de provincie en de waterschappen de uitvoeringsinstrumenten in het ruimtelijk beleid in overeenstemming worden gebracht met de doelstellingen en afspraken in de RES 1.0. Op de onderwerpen waarop nog nadere uitwerking plaats dient te vinden naar de RES 2.0 zullen deze aanpassingen pas later aan de orde zijn. Dit geldt in onze gemeente voor de te ontwikkelen richtlijnen voor windenergie. Uitgangspunt is dat in ieder geval gestreefd wordt om uiterlijk in 2025 de vergunningen voor duurzame opwek elektriciteit te verlenen die voldoen aan het regionale bod. Iedere bestuurlijk partner kiest hierin een eigen traject al dan niet in samenwerking in (sub-)regionaal verband.
5. Met de vaststelling van de RES 1.0 komt de energietransitie op lokaal en (sub-)regionaal niveau in een uitvoeringsfase. Hierbij wordt, conform de gekozen sturingsfilosofie van de RES, aangesloten bij het uitgangspunt van de energietransitie van onderop, c.q. het beleid en de uitvoering door de gemeenten. De wijze waarop de samenwerking gestalte wordt gegeven in deze uitvoeringsfase is op hoofdlijnen aangegeven in hoofdstuk 12 Sturing en samenwerking. Dit zal verder uitgewerkt worden.

Bij het opstellen van de RES 1.0 werken de gemeenten, provincie, waterschappen en netbeheerders samen met maatschappelijke partners, waaronder vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, woningcorporaties, natuur- en milieuorganisaties, land- en tuinbouworganisatie, lokale energie-initiatieven, vertegenwoordigers van jongeren(organisaties) etc. Deze zijn bijeengebracht in een adviesgroep RES West-Overijssel. Daarnaast zijn tevens de terreinbeherende organisaties zoals Staatsbosbeheer, Overijssels Particulier Grondbezit, IJssellandschap, Landschap Overijssel en Natuurmonumenten betrokken. De adviesgroep RES heeft separaat een advies opgesteld over het Hoofdlijnenakkoord. Dit advies is tevens meegenomen in het opstellen van de RES 1.0. Separaat zijn brieven gestuurd aan de volksvertegenwoordigende organen van LTO Noord en Landschap Overijssel. Eerder al is de Wegwijzer van de groene organisaties toegestuurd. Ook deze zijn afgewogen bij de RES 1.0.

Conform de startnota is in de totstandkoming van de RES 1.0 gekozen voor een proces van representatieve participatie, wat onder andere tot uitdrukking is gebracht in de bestuurlijke werkconferenties en adviezen van de

adviesgroep. De participatie van inwoners en andere belanghebbenden, vindt primair plaats op lokaal niveau. In de RES 1.0 wordt voorgesteld deze werkwijze naar de RES 2.0 voort te zetten.

Duurzaamheid

Voorliggend voorstel draagt bij aan de landelijke en gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen energieneutraal in 2050. De doelstellingen en afspraken uit de RES 1.0 hebben als doel de regionale doelstelling voor duurzame opwek te realiseren en daarmee te voldoen aan de afspraken uit het Klimaatakkoord, om CO₂ uitstoot terug te dringen.

Kanttekeningen

Er is bij de concept-RES en het Hoofdlijnenakkoord een aantal duidelijke randvoorwaarden geformuleerd voor de realisatie van de concept-RES West-Overijssel. Deze voorwaarden hebben betrekking op het netwerk, de SDE, wet- en regelgeving en bestuurlijke verantwoordelijkheid van de RES-partners. Recent is door landelijke werkgroepen een aantal [kansen en knelpunten](#) geformuleerd op deze onderwerpen. In de RES 1.0 is de stand van zaken met betrekking tot de voortgang op deze randvoorwaarden weergegeven. In de aanbestedingsbrief van de beide co-voorzitters zal bij het NPRES nadrukkelijk aandacht worden gevraagd voor de randvoorwaarden voor realisatie van de RES 1.0 en de noodzaak van financiering i.v.m. de continuïteit voor de ondersteuning van het RES-proces in West Overijssel.

Financiën

De vaststelling van de RES 1.0 heeft geen directe financiële gevolgen voor de gemeenten, provincie en waterschappen. Bij het nader op te stellen uitvoeringsprogramma wordt de informatie met betrekking tot de structurele financiering van het NPRES en de afzonderlijke RES' en meegenomen. Dit uitvoeringsprogramma wordt uiterlijk vóór 1 januari 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan het college van B&W en ter informatie aan de gemeenteraad verzonden. Voorstel voor middelen voor de uitvoeringsagenda wordt via de reguliere p&c cyclus (begroting/zomernota) of via een separaat raadsvoorstel aan u voorgelegd. Hoeveel rijksmiddelen hiervoor beschikbaar worden gesteld wordt in de komende mei/september circulaire hopelijk duidelijk.

Vervolg

Na vaststelling door de gemeenteraden, provinciale staten en de AB'en van de waterschappen wordt de RES 1.0 ingediend bij het NPRES. Mocht er in de vaststelling van de definitieve RES 1.0 sprake zijn van het aannemen van moties en/of amendementen, dan zal de stuurgroep deze meezenden met de indiening van de RES 1.0 bij het NPRES. Voor regionale afstemming en duiding van de impact en vervolgproces van eventuele moties en amendementen bij de RES 1.0 zal de stuurgroep uiterlijk vóór 1 november 2021 een voorstel voorleggen aan het bestuurlijk platform. Daarna kan een gezamenlijk voorstel voor verwerking van de moties en amendementen worden gedaan aan de Colleges van B&W van de elf gemeenten, Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en de DB'en van de waterschappen. Het uitvoeringsprogramma wordt in het najaar en uiterlijk vóór 1 januari 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan de Colleges van B&W van de elf gemeenten, Gedeputeerde Staten en DB'en van de vier Waterschappen. De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd. De RES 1.0 is na vaststelling geldig voor de periode 1 juli 2021 tot 1 juli 2023 en zal daarna worden opgevolgd door de RES 2.0.

Communicatie

We informeren inwoners door een toelichting te geven in persgesprek op 3 juni 2021, door het delen van een Raaltes persbericht, door meer informatie aan te bieden via www.raalte.nl/samenduurzaam en door lokale energie initiatieven in onze gemeente per mail te informeren.

Bijlagen

1. RES 1.0
2. Bouwstenen
3. Overzicht moties en amendementen Hoofdlijnenakkoord met reflectie
4. Aanbestedingsbrief co-voorzitters stuurgroep RES West Overijssel

Burgemeester en wethouders van Raalte,

De (loco)secretaris
Arie Nijman

de burgemeester
Martijn Dadema

RAADSBSLUIT

Zaaknummer 39475-2021

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 1 juni 2021

Besluit:

1. In te stemmen met de RES 1.0 West-Overijssel Samen naar een Opgewekt Overijssel.
2. Het Hoofdlijnenakkoord RES 1.0 dat op 29 april 2021 is vastgesteld, in te trekken.
3. Kennis te nemen van de Bouwstenen RES 1.0 West-Overijssel
4. Kennis te nemen van het overzicht moties en amendementen Hoofdlijnenakkoord
5. Kennis te nemen van de aanbiedingsbrief van de beide co-voorzitters van de stuurgroep RES West Overijssel
6. De uitkomsten van het raadsbesluit over de RES 1.0, mee te nemen bij de uitwerking dan wel nadere aanpassing van de uitvoeringsinstrumenten voor het omgevingsbeleid

Aldus besloten in de vergadering van 17 juni 2021.

de griffier
Jan Bouke Zijlstra

de voorzitter
Martijn Dadema